Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kirje

27.9.2021

VN/24984/2020
VN/24984/2020-TEM-94

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijalausunto / Maa- ja metsätalousvaliokunta E 106/2021 vp

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) kirjallista lausuntoa komission tiedonantoon EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta (perusmuistio MMM2021-00597).

TEM lausuu asiasta seuraavaa.

Strategia painottaa voimakkaasti biodiversiteetti- ja ilmastonäkökulmia, mikä sinänsä on tarpeellista ja hyvää. Toisaalta taloudelliset ja sosiaaliset näkökulmat huomioidaan yleisemmällä tasolla. Tässä suhteessa strategia ei ole TEM:n mielestä tasapainoinen eikä Suomen edun mukainen.

Suomella on moneen muuhun EU-maahan verraten merkittävä metsäsektori, ja sitä kautta merkittävät taloudelliset (noin 20 % vientituloista) ja sosiaaliset (työllistää suoraan noin 60 000 suomalaista ja välillisesti, alihankintaketju mukaan lukien, noin 140 000 työntekijää) intressit. Tämä etenkin maaseudulla) vaikutukset.

Strategia korostaa pitkäkestoisten puutuotteiden, kuten puurakentamisen edistämistä, mitä TEM pitää erittäin hyvänä ja kannatettavana asiana. Näin osaltaan korvataan fossiiliperäisiä rakennusmateriaaleja. Toisaalta strategia väheksyy lyhytkestoisia tuotteita ja puun energiakäyttöä. TEM:n näkökulmasta lyhytkestoisilla tuotteilla on kuitenkin suuri merkitys kansantaloudessa mm. paperi-, pakkaus- ja hygieniatuotteina sekä uusina innovatiivisina tuotteina kuten lääkkeinä. Puun energiakäytöllä on sijansa, kun raaka-aineina käytetään muuhun tuotantoon soveltumattomia jakeita ja metsänhoidollisesti korjattua pienpuuta. Myös lyhytkestoisilla tuotteilla mm. kartongilla pakkausteollisuudessa ja puulla energiatuotannossa korvataan fossiilisia raaka-aineita.

Strategia sisältää runsaasti metsien hoitoon, käyttöön, suunnitteluun, hallintoon ja seurantaan liittyviä yksityiskohtia, ja näin ollen komissio näyttää jopa tarkoituksellisesti unohtavan jäsenmaiden toimivallan metsäasioissa. Tätä Suomen ei TEM:n mielestä tule hyväksyä.

EU:n perussopimuksissa ei ole määritelty oikeusperustaa EU:n yhteiselle metsäpolitiikalle. EU:lla on kuitenkin toimivaltaa ympäristö-, maatalous- ja energiasektoreilla, jotka joko suoraan tai välillisesti vaikuttavat metsiin. TEM:n kannan mukaisesti metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin EU:ssa kansallisen päätäntävallan piirissä, koska jäsenvaltiot ja niiden olosuhteet ovat hyvinkin erilaisia. Tämä periaate on huomioitava myös strategian ehdotusten jatkovalmistelun yhteydessä ja tätä Suomen tulee aktiivisesti valvoa. EU-tasolla voidaan sopia yhteisistä tavoitteista, mutta jäsenmaiden on voitava valita tavoitteisiin sopivat keinot itsenäisesti. Suomen laajaa lähes 150 vuoden osaamista metsästrategian kysymyksistä on tärkeä käyttää hyväksi EU-tason yhteistyössä.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4	29 516 001 35 829 516 001	916 062 160 +358 9 1606 2160	www.tem.fi

Strategia ehdottaa uusien kriteerien ja indikaattorien kehittämistä metsätaloudelle sekä kynnysarvojen määrittämistä erityisesti ekologiseen näkökulmaan liittyen. Tätä työtä Euroopan metsäministerikonferenssi Forest Europe on tehnyt 30 vuotta yhdessä jäsenmaiden, EU:n komission, tutkijoiden ja sidosryhmien kanssa kattavien kestävän metsätalouden indikaattoreiden määrittelemiseksi. Tätä yhteistyötä on TEM:n mielestä tärkeää jatkaa, eikä aloittaa EU:lle omaa, erillistä prosessia. Lisäksi yksityiskohtaisten kynnysarvojen, jos niitä halutaan laatia, tulee perustua parhaaseen olemassa olevaan käytännön/ tutkittuun tietoon. Niistä tulee voida päättää kansallisella tasolla johtuen jäsenmaiden hyvinkin erilaisista metsätalouden rakenteesta.

Strategian valmisteluprosessin aikana komissio piti vain pakollisen julkisen konsultaation, mutta asiaa ei käsitelty mm. pysyvän metsäkomitean kokouksissa, mihin se olisi kuulunut (komissio perui kaksi kokousta). Lisäksi neuvoston päätelmät ja parlamentin lausunto strategiasta on jätetty vähälle huomiolle. Tässä suhteessa valmistelua ei voida pitää tasapainoisena.

Yhteenvetona: Strategia ja sen sisältö on Suomelle merkittävä, koska se linjaa metsäaloitteiden jatkoa EU:ssa. Strategia eivät välttämättä huomioi Suomen olosuhteita ja metsäsektorin merkitystä kansantalouden kannalta.

neuvotteleva virkamies Reima Sutinen